

|             |                                                  |              |               |                  |                      |
|-------------|--------------------------------------------------|--------------|---------------|------------------|----------------------|
| Assignatura | <b>28736 Història del Pensament Musical</b>      |              |               |                  |                      |
| Professor   | Gregori Cifré, Josep Maria                       |              |               |                  |                      |
| Cicle       | <b>Segon</b>                                     | Quadrimestre | <b>Primer</b> | Crèdits <b>6</b> | Tipus <b>Troncal</b> |
| Horari      | <b>Teoria: Dilluns i Dimecres 10:00 a 11:30</b>  |              |               | Grup             | <b>1</b>             |
|             | <b>Tutoria Integrada: Dimecres 13:00 a 14:00</b> |              |               |                  |                      |

## CONTINGUT

Estudi dels aspectes teòrics de la música a través de les principals fonts del pensament, per tal de conèixer els escrits sobre música dels filòsofs, tractadistes, artistes i literats. Exposició dels corrents de pensament que configuren la història de la cultura musical d'Occident des de les cultures antigues, el pensament medieval, l'Humanisme i les relacions entre música i paraula que articularan el discurs musical dels segles XVI al XVIII. A la reflexió sobre els textos dels pensadors romàntics, hi afegim una valoració dels escrits que ens han arribat dels compositors –correspondència, quaderns de notes i converses-, poetes, pintors, artistes i literats, els quals tenen un caràcter testimonial de primer ordre.

## OBJECTIUS

L'estudiant haurà de conèixer i interrelacionar els autors i els textos treballats durant el curs.

## TEMARI

1. La necessitat màgica. Les cultures antigues.
2. El do de les Muses. Orfeu. El cant de les sirenes.
3. El Pitagorisme. L'harmonia de les esferes.
4. La música en el pensament de Plató i Aristòtil.
5. L'hel·lenisme i el món romà.
6. Música i patristica. Sant Agustí. Boeci. Casiodor. Sant Isidor.
7. L'Edat Mitjana. Dels teòrics carolingis a l'època gòtica.
8. L'Humanisme. Música i paraula.
9. El Barroc. De H. Mersenne a G. W. Leibnitz.
10. L'Il·luminisme. J. P. Rameau i els Enciclopedistes.
11. El pre-romanticisme en K. P. E. Bach i W. A. Mozart.
12. La música en el pensament romàntic. De J. G. Herder a A. Schopenhauer. El testimoni de J. Brahms.

## AVALUACIÓ

Examen final: redacció d'un tema obligat i d'un tema de lliure elecció. Varem de puntuació: promig entre el tema obligat (6 punts) i el tema de lliure elecció (4 punts).

Es valorarà la confecció d'un treball de curs de caràcter optatiu i l'assistència a les classes.

## TUTORIA INTEGRADA

Treball de amb grups reduïts d'estudiants per a preparar l'exposició de comentaris de textos relacionats amb el temari.

## BIBLIOGRAFIA

- ABELL, A. *Converses amb compositors famosos*. Reus: Martí i Gili, 1992.
- BARAN, K. "Seeing the Divine through Music in Hinduism and Early Christianity", *Humanity and Society*, 17 (1993), 4, p. 467-487.
- BARKER, A. *Greek Musical Writings*. Cambridge: Univ. Press, 1984, 2 vols.
- BARDEZ, JM. *Les écrivains et la musique au XVIIIe*. Ginebra: Slaktine, 1980.
- BEAUFILS, M. *Musique du son. Musique du verbe*. Paris: Klincksieck, 1994.

45 2006/2007

- BBETHOVEN, L. v. *Cuadernos de conversaciones*. Castelló: Ellago, 2001.
- BOFILL, J. *La problemàtica del tractat "De institutione Musica de Boeci"*. Barcelona: UB, 1993.
- BRUMANA, B – CILIBERTIT, G. (ed.). *La musica e il sacro*. Firenze: Olschki, 1997.
- CLAUDON, F. *La musique des romantiques*. Paris: Puf, 1992.
- COOMARASWAMY, A.K. *La danza de Siva*. Madrid: Siruela, 1996.
- CUPERS, J.L. *Euterpe et Harpocrate ou le défi littéraire de la musique*. Bruxelles: Fac. Univ. Saint Louis, 1988.
- DALHAUS, C. *Estética de la música*. Berlin: Reichenberger, 1996.
- DIDIER, R. *La musique des Lumières*. Paris: PUF, 1985.
- DOHERTY, L. E. *Siren Songs*. Ann Arbor: The University of Michigan Press, 1995.
- DURAND-SENDRAIL, B. *La musique de Diderot*. Paris: Kimé, 1994.
- DURING, J. *Musique et extase. L'audition mystique dans la tradition soufie*. Paris: Albin Michel, 1988.
- DURING, J. "L'autre oreille: le pouvoir mystique de la musique au Moyen-Orient", *Cahiers de muqies traditionnelles*, 3 (1990), p. 57-78.
- FOLEY, E. *Ritual Music. Studies in Liturgical Musicology*. Beltsville: Pastoral Press, 1995.
- FUBINI, E. *La estética musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX*. Madrid: Alianza, 1988.- AM, 31.
- FUBINI, E. *La musica nella tradizione ebraica*. Torino: Einaudi, 1994.
- FUBINI, E. *El Romanticismo: entre música y filosofía*. València. Universitat de València, 1999.— Col·lecció estètica & crítica, 11.
- FUBINI, E. *Estética de la Música*. Madrid: A. Machado Libros, 2001. — La balsa de la medusa, 116.
- GAMBERINI, L. *La parola e la musica nell'antichità*. Firenze: Olschky, 1962.
- GEROLD, T. *Les pères de l'église et la musique*. Genève: Minkoff, reed. 1973.
- GOZZA, P. (ed.) *La Musica nella rivoluzione scientifica del Seicento*. Bologna: Il Mulino, 1989.
- GREGORI, J.M., "Sobre la idea del símbolo en la música religiosa", a *La realidad musical* (Juan Cruz, ed.). Pamplona: Eunsu, 1998, p. 175—180.
- GREGORI, J.M., "L'harmonia de les esferes, símbol d'una audició contemplativa", a *Miscel·lània Oriol Martorell*. Barcelona: UB, 1998, p. 321-331.
- GREGORI, J.M., "El canto de las sirenas: reflexiones en torno a un símbolo musical", a *Música, lenguaje y significado* (M. Vega y Carlos Villar-Taboada, eds.). Valladolid: Glares, 2001, p. 221—231.
- GODWIN, J. *Les harmonies du ciel et de la terre*. Paris: Albin Michel, 1994.
- HAÍK VANTOURA, S. *La musique de la Bible révélée*. Paris: Dessain et Tolra, 1978.
- HARNONCOURT, N. *Le dialogue musical. Monteverdi, Bach et Mozart*. Paris: Gallimard, 1985.
- HEINE, H. *Mais qu'est-ce que la musique?: Chroniques*. Arles: Actes Sud, 1997.
- HOFFMANN, E.T.A. *E.T.A. Hoffmann's Musical Writings*. Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1989. – D. Charlton, ed.
- HOOGHVORST, E. *El Fil de Penèlope*. Barcelona: Claret, 1999.
- HOUTEN, K.; KASBERGEN, M. *Bach et le nombre*. Liège: Mardaga, 1992.
- KELKEL, M. *Musiques des mondes*. Paris: J. Vrin, 1988.
- LALOY, L. *Aristoxène de Tarente et la musique de l'Antiquité*. Genève: Minkoff Reprint, 1973.
- LEON TELLO, F.J. *Estudios de historia de la teoria musical*. Madrid: CSIC, 1962.
- LOHMANN, J. *Mousiké et logos*. Mauvezin: TER, 1989.
- MCKINNON, J. *Music in Early Christian Literature*. Cambridge: Univ. Press, 1987.
- MOTSOPOULOS, E. *La musique dans l'oeuvre de Platon*. Paris: Puf, 1959.
- MAIER, M. *Atlante Fugitive*. Paris: Dervy, 1997

- MOSHE IDEL, "Musique et Kabbale Prophetique", a *L'experience mystique d'Abraham Abulafia*. Paris: Les Ed. Du Cerf, Patrimoines Judaïsme, 1989, p. 61-77.

46 2006/2007

- MOTSOPOULOS, E. *La musique dans l'oeuvre de Platon*. Paris: Puf, 1959.
- NEUBAUER, J. *La emancipación de la música*. Madrid: Visor, 1992.
- PIRRO, A. *Descartes et la musique*. Genève: Minkoff, 1973.
- PISTONE, D.; BRUNEL, P. (Ed.) *Musiques d'Orphée*. Paris: Puf, 1999.
- POTIRON, H. *Boèce theoricien de la musique grecque*. Paris: Bloud-Gay, 1961.
- RADIGALES, J. (ed.). *Música per a la mort*. Barcelona: Cruïlla, 2000.
- ROWELL, L. *Introducción a la filosofía de la música*. Barcelona: Gedisa, 1987.
- ROWELL, L. *Introducción a la filosofía de la música*. Barcelona: Gedisa, 1987.
- SABATIER, F. *Miroirs de la musique. La musique et ses correspondances avec la littérature et les beaux-arts...* Paris: Lib. Artheme Fayard, 1998. – 2 vols. ( I. Segles XV-XVIII, II. Segles XIX-XX).
- SHILOAH, A. *Les traditions musicales juïves*. Paris: Maisonneuve & Larose, 1995.
- SHILOAH, A. *The Theory of Music in Arabic Writings*. Munich: Rism, 1979.
- SCHNEIDER, M. *El origen musical de los animales-símbolos en la mitología y la escultura antiguas*. Madrid. Siruela, 1998.
- SCHOPENHAUER, A. *Pensamiento, palabras y música*. Madrid: Edaf, 1998
- STRUNCK, O. *Source Readings in Music History*. London: Faber, 1965.- 5 vols.
- TOMLINSON, G. *Canto metafísico*. Barcelona: Idea Books, 2001.
- THORNTON, D. *Music in the mystery religions of the ancient world*. Michigan State Univ, 1988. Ph.Dr.
- TUR MAYANS, P. *Reflexiones sobre educación musical. Historia del pensamiento filosófico musical*. Barcelona: UB, 1992.

WERNER, E; SONNE, I. "The philosophy and theory of music in judeo-arabic literature", *Hebrew Union College Annual*, 16 (1941), p. 251-319; 17 (1942-1943), p. 511-572.

